

ژاپن با توجه به همه گیری کرونا و رکودی که در امر پژوهش در دانشگاه‌ها رخ داده، با سرمایه‌گذاری بیشتر به دنبال رونق این بخش است

افزایش بودجه؛ راهی برای اصلاحات دانشگاهی

کرونا بهره‌مند شد که این مبلغ به حدود ۱۰ محقق فعال در ۴ موسسه تحقیقاتی از جمله دانشگاه توکیو برای تحقیق در چین، دانشگاه اوساکا برای تحقیق در تایلند و دانشگاه هوکایدو برای تحقیق روی کووید-۱۹ و دیگر تحقیقات در زامبیا تعلق گرفت.

به گزارش universityworldnews، رئیس مرکز بیماری‌های مزمن ویروسی در دانشگاه کاگوشیما و محقق برجسته داروهای آنتی‌ویروس، به‌تازگی بودجه‌ای به‌عنوان کمک مالی به دانشگاه را از سوی دولت برای پژوهش روی کروناویروس و پژوهش‌های ایمنی عمومی دریافت کرد. اما این بودجه مالی در حالی به بخش پژوهشی تزریق شد که این پژوهش‌ها مدت‌ها با کمبود بودجه و گروهی کم‌تعداد مشغول به کار بودند و تنها دو عضو به‌طور تمام‌وقت در آن حضور داشتند. افزایش بودجه‌ها در سال ۲۰۲۰ به این معنا بود که محققان تنها می‌توانند روی موضوعات به‌روز مانند همه‌گیری کرونا کار کنند و به این ترتیب، طبیعتاً تحقیق روی موضوعات دیگر به‌طور ناخودآگاه به حاشیه کشیده می‌شد. سیاست دولتی طی چند سال گذشته فقط هنگام بحران پاسخگوی پژوهش‌های علمی در آن زمان بود و کمتر روی افزایش رتبه‌بندی بین‌المللی دانشگاه‌ها تمرکز داشت.

حمایت از دانشجویان دکتری

به گزارش تایم، در حالی که حقوق دانشجویان دکتری یکی از مباحث مطرح شده در بودجه‌های در نظر گرفته شده به دانشگاه‌هاست، با توجه به بودجه‌های پایین دولتی، کمک هزینه‌های جدید دانشجویان مقطع دکتری ترکیبی از درآمد‌های دولتی و دانشگاهی خواهد بود. برخی کارشناسان ژاپنی که روی ترکیبات آنتی‌ویروس HIV فعالیت می‌کنند، در حال حاضر بیشتر تمرکز خود را روی تحقیقات کرونایی گذاشته‌اند و معتقدند دانشگاه‌ها در کنار وظایف اداری خود، زمان کمی برای پژوهش در اختیار دارند. بیش از ۹۰ درصد فارغ‌التحصیلان رشته‌های پزشکی به دلیل محدودیت‌های مالی از موقعیت‌های تحقیقاتی اجتناب می‌کنند و به‌طور قطع، اختصاص بودجه‌های کلان به دانشگاه‌ها، تاثیر بسیار شگرفی روی این بخش از دانشجویان دانشگاهی خواهد داشت و آنها را در امر پژوهش فعال تر و دلگرم‌تر خواهد کرد.

معاون مدیر دفتر استراتژی بین‌المللی دانشگاه توکو معتقد است بودجه کلانی که قرار است از سوی دولت

ژاپن به توسعه بخش پژوهش دانشگاه‌ها تزریق شود، به‌نوعی دانشگاه‌ها را با دانشگاه‌های برتر تحقیقاتی آمریکا محک می‌زند که در سطح جهانی با بهره‌مندی از کمک‌های مالی کلان از نظر پژوهش و آموزش توانسته‌اند حرف‌های زیادی برای گفتن داشته باشند. این افزایش بودجه تقریباً بعد از گذشت ۱۵ سال کاهش بودجه دانشگاهی اتفاق افتاده است به طوری که حدود ۸۶ دانشگاه ملی ژاپن که اغلب جزء موسسات تخصصی کشور به‌شمار می‌روند، در سال ۲۰۰۴ به‌صورت نیمه‌خصوصی ادامه مسیر دادند و در همان سال دولت اقدام به کاهش سالانه یک درصد از بودجه دولتی اعطایی به آنها کرد که سال‌ها

تاثیر آن را روی دانشگاه‌ها با نوسانات منفی روی بازدهی پژوهشی، کاهش هیات‌علمی جوان دانشگاهی، کاهش جذب استعدادهای کشورها و مناطقی که با دانشگاه‌های ژاپن همکاری می‌کنند و حتی تاثیر منفی روی مشارکت‌های دانشگاه‌های ملی در حوزه‌های علوم اجتماعی و علوم انسانی را شاهد بودیم.

در ۲۰ سال، سالانه چهار میلیارد دلار به دانشگاه‌ها اعطا می‌شود. میزان کمک‌های مالی دانشگاه ملی سنگاپور به‌طور اختصاصی در سال ۲۰۱۹ به بالغ بر ۴/۴۲ میلیارد دلار می‌رسید که در منطقه آسیا بالاترین میزان کمک مالی بودجه‌ای دانشگاه‌ها به‌شمار می‌رود، در حالی که دیگر دانشگاه‌ها در سنگاپور در مقایسه با این دانشگاه، از بودجه‌های کمتری برخوردارند.

واکنش‌های ترکیبی مختلف

نسبت به این تعهدات جدید مالی و بودجه‌ای واکنش‌های مختلفی نشان داده شده است. بحران مالی ایجاد شده بر اثر همه‌گیری کرونا، عدم پشتیبانی بلندمدت و پایدار دولتی را از بخش پژوهش در ژاپن نشان می‌دهد. در حالی که مساله تامین بودجه برای دانشگاه‌ها

و بخش پژوهش‌های دانشگاهی از اهمیت بالایی برخوردار است، کارشناسان به وجود استراتژی‌های پایدار تاکید بیشتری می‌کنند. به‌عنوان مثال، سوسیدهای دانشگاهی که به مرکز پژوهش ویروس در وینتام به‌عنوان بخشی از ابتکار ژاپنی‌ها برای شبکه جهانی تحقیقات روی بیماری‌های عفونی تعلق گرفته، نصف شده بود. دولت ژاپن سال‌هاست که از این برنامه تحقیقاتی روی برنامه‌های واگیر در وینتام حمایت کرده است. موضوعات پژوهشی نه‌تنها پژوهش روی آنتی‌ویروس‌ها را در بر می‌گیرد بلکه مساله باکتری‌شناسی، همه‌گیرشناسی، حشره‌شناسی و غیره را نیز شامل می‌شود. دولت ژاپن طی سال‌های گذشته تمام بودجه‌های پژوهشی را کاهش داده و این برنامه نیز از این امر مستثنی نبوده است. سال گذشته هم پیش از ظهور همه‌گیری کووید-۱۹ بودجه این برنامه را تا نصف کاهش داده بود. رئیس انستیتوی طب گرمسیری دانشگاه ناگازاکی از کمک مالی ویژه ۴۷۶ هزار دلاری در فوریه ۲۰۲۰ برای حمایت از تحقیقات تولید واکسن

سرمایه‌گذاری دولتی

دولت ژاپن مبلغی حدود ۴۳ میلیارد دلار را به سومین بودجه تکمیلی سال مالی ۲۰۲۰ به‌عنوان سرمایه‌گذاری بودجه اختصاص داده است که توزیع آن از آوریل ۲۰۲۱ آغاز خواهد شد. این بودجه بیشتر از طریق بدهی‌های دولت و فروش ذخایر طلای دولتی تامین می‌شود، اما وزارت امور مالی بودجه‌هایی را از منبع دانشگاه‌ها و بخش خصوصی پیش‌بینی کرده است که به‌صورت حرفه‌ای مدیریت شده و از طریق شرکت‌های مدیریت دارای شخص ثالث به صندوق دانشگاه واریز می‌شوند. بررسی‌ها حکایت از آن دارد که احتمالاً با شروع برنامه مدیریت بودجه، حدود ۳ درصد

بازدهی سالانه داشته باشد. طبق مدارک موجود در این وزارتخانه، این میزان بودجه مشابه سرمایه‌گذاری صندوق سرمایه‌گذاری بازنشستگی دولت به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین بودجه‌های جهانی است که بازدهی سالانه آن بین ۳ تا ۴ درصد گزارش شده، اگرچه برخی کارشناسان این بودجه را در بخش مالی برای دانشگاه‌ها ایده‌آل تلقی می‌کنند. کاهش آمار ملی رقابت بین‌المللی پژوهش در علوم و نوآوری‌های ژاپن معمولاً با سیاست رسمی اعمال شده در سال ۲۰۰۴ مرتبط است که طبق آن انتظار می‌رفت دانشگاه‌ها بودجه‌های خود را افزایش دهند. سرمایه‌گذاران این بودجه عظیم، دولت، بخش مالی و دانشگاه‌ها هستند که کاهش بودجه کمتری را متوجه دانشگاه‌ها می‌کنند. در این میان، بیش از هر چیز روی مدیریت مناسب بودجه تاکید می‌شود. از دیگر اهدافی که به دنبال مدیریت افزایش بودجه در قالب کمک‌های مالی به دانشگاه‌ها محقق می‌شود، اعمال اصلاحاتی در دانشگاه به‌ویژه در بخش سیستم‌های مدیریتی کارآمدتر و افزایش استقلال مالی ناشی از سرمایه‌گذاری دولت و نیز افزایش همکاری‌ها با بخش خصوصی برای تولید سرمایه‌گذاری‌های مشترک است. برخی دانشگاه‌های ژاپن در گذشته روی برقراری امنیت هم سرمایه‌گذاری می‌کردند، اما بسیاری از آنها به دلیل نوسانات بازار سهام و نرخ کم‌بازده اوراق قرضه در دهه‌های اخیر، با شکست‌هایی مواجه می‌شدند. دانشگاه «کیوتو» و «اوساکا» از کمک‌های مالی مستقلی به ارزش هر کدام دو میلیارد دلار برخوردارند که به‌خوبی توانسته‌اند آن را مدیریت کنند. بودجه کمک مالی دانشگاه هاروارد به ارزش ۵۰ میلیارد دلار، بزرگ‌ترین کمک مالی بودجه‌ای دانشگاهی است که توزیع دو میلیارد دلاری آن در سال مالی منتهی به ۳۰ ژوئن ۲۰۲۰ اتفاق افتاد. در آسیا، سنگاپور یک کمک مالی ملی به نفع دانشگاه‌ها ترتیب داده است که از ۱۰ سال پیش با عنوان «اعتماد دانشگاه‌های سنگاپور» آغاز شد و طی آن

با دیگر کشورها را برطرف می‌کند، اما کارشناسان عنوان کرده‌اند باید به این نکته هم توجه داشت که پول به‌تنهایی نمی‌تواند بر ضعف‌های سیستمی موجود در سیستمی فاقد اعتبار تاریخی غلبه کند. بودجه‌های پژوهشی بر عملکرد تحقیقاتی و نیز رده‌بندی دانشگاه‌های بین‌المللی ژاپن تاثیر می‌گذارد. ژاپن طی دو دهه گذشته از نظر تعداد مقالات منتشر شده پس‌رفت داشته، به‌طوری که از رده چهارم جهان به جایگاه ۱۱ سقوط کرده است. کارشناسان معتقدند این افزایش بودجه پژوهشی تعداد دانشجویان مقطع دکتری در فرآیند تحقیق و توسعه را نیز افزایش می‌دهد که یکی از اهداف اصلی اختصاص بودجه بالاست.

راهی برای افزایش دانشجویان مقطع دکتری

مقطع دکتری در دنیا مقطعی کاربردی شناخته می‌شود، به‌طوری که بسیاری از دانشگاه‌ها در این مقطع به دانشجویان خود گزینت‌هایی اعطا می‌کنند که آنها می‌توانند به‌واسطه این کمک‌های مالی، به انجام و پیشبرد پروژه‌های پژوهشی و تحقیقاتی خود بپردازند. دولت ژاپن علاوه بر بودجه بالایی که برای بخش پژوهشی دانشگاه‌ها پیشنهاد کرده، در حال حاضر منتظر تایید افزایش سالانه ۲۳ هزار دلار برای اختصاص به هزینه‌های زندگی دانشجویان دکتری از سوی پارلمان این کشور است. این پیشنهاد با هدف جبران کاهش دانشجویان مقاطع دکتری ارائه شده است که نقش موثری در جلوگیری از پیشبرد پژوهش‌های علمی دانشگاه‌ها دارد. دانشجویان ژاپنی در مقایسه با هم‌رده‌های خود در دانشگاه‌های غربی از گرنت‌های دولتی برای پژوهش برخوردار نیستند و همین امر گرانش دانشجویان را به تحصیل در مقطع دکتری کاهش داده است. به گزارش وزارت آموزش عالی این کشور، اکنون حدود ۷۰ هزار دانشجو در مقطع دکتری ثبت‌نام کرده‌اند که بیش از ۶۰ درصد از آنها در رشته‌های علوم پزشکی و بیولوژی مشغول به تحصیل و پژوهش هستند. حدود ۱۵ هزار دانشجوی هرگز به بودجه‌های دولتی دسترسی ندارند.

ندا اظهري

مترجم

آموزش و تربیت دانشجویان و آماده کردن آنها برای ورود به بازار کار مهم‌ترین وظیفه‌ای است که دانشگاه‌ها برعهده دارند. بسیاری از دانشجویان با این امید وارد دانشگاه می‌شوند که بعد از فارغ‌التحصیلی بتوانند شغلی مناسب و ترجیحاً مرتبط با مدرک تحصیلی برای خود پیدا کنند. اما مهم‌ترین ویژگی دانشگاه‌های دنیا، فعالیت در زمینه‌های علمی، پژوهشی و تحقیقاتی است، به‌طوری که معمولاً روی موضوعات مختلف به بررسی و مطالعه می‌پردازند تا بتوانند علاوه بر کشف یافته‌های جدید، زمینه را برای پژوهش‌های گسترده‌تر و نقش آنها در تولید فناوری فراهم کنند. مساله پژوهش به‌ویژه در یک‌سال اخیر که دنیا با چالش همه‌گیری کرونا دست به‌گیریان بوده، از اهمیت بیشتری برخوردار شده و همین پژوهش‌ها و تحقیقات دانشمندان است که تاکنون به شناخت بیشتر ویروس و چگونگی رفتار با آن و نیز کشف انواع داروها و حتی واکسن کرونا منجر شده است. اما همین همه‌گیری کرونا در یک‌سال گذشته بخش پژوهش را هم تحت‌تاثیر قرار داده است. از این رو دولت ژاپن طی برنامه‌ریزی‌های صورت‌گرفته قرار است بودجه پژوهشی دانشگاه‌ها را به‌طور قابل‌توجهی افزایش دهد که به‌نظر می‌رسد بالاترین میزان بودجه پژوهشی است که در دنیا به امر پژوهش‌های دانشگاهی تعلق گرفته است.

بودجه‌ای عظیم در راه است

ژاپن طبق برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده بنا دارد بودجه عظیمی را به پژوهش‌های علمی دانشگاهی اختصاص دهد. این تصمیم درحالی گرفته شده است که این کشور با موج سوم عفونت کرونا دست‌وپنجه نرم می‌کند و بسیاری از تحقیقات علمی تحت‌الشعاع این ویروس قرار گرفته‌اند. محققان بر این باورند که این همه‌گیری، فقدان بودجه‌های درازمدت و پایدار پژوهش‌های این کشور را آشکار کرده است. با رجوع به صندوق دانشگاه، شواهد حاکی است بودجه‌ای که قرار است از سوی دولت ژاپن به‌عنوان کمک‌هزینه و بودجه پژوهشی به دانشگاه‌ها تعلق گیرد، چیزی بالغ بر ۹۵ میلیارد دلار است که پیش‌بینی می‌شود هزینه این بودجه در بخش پژوهش از سال

۲۰۲۲ آغاز شود. کارشناسان بر این باورند این میزان بودجه که قرار است صرف پژوهش‌های دانشگاهی در ژاپن شود، یکی از بزرگ‌ترین بودجه‌ها و کمک‌های مالی در دنیا برای حمایت از پژوهش‌های علمی است. دولت این کشور اعلام کرده است بودجه جدید تحت‌عنوان کمک مالی از سوی آژانس علم و فناوری ژاپن به دانشگاه‌ها تعلق می‌گیرد، اما به‌لحاظ حرفه‌ای، به‌گونه‌ای مدیریت شده که از بازار سهام و اوراق قرضه به‌دست آید و در نهایت به پژوهش‌های رقابتی بین‌المللی و تسهیلات مشترک برای دانشگاه‌ها سرمایه‌گذاری خواهد شد. به‌طور قطع، این بودجه عظیم، زیرساخت‌های تحقیق و توسعه را برای دانشگاه‌ها افزایش داده تا پژوهش و اکوسیستم ملی نوآوری را گسترش دهد.

بهبود رتبه‌های جهانی نتیجه بودجه بالا

به‌طور قطع، افزایش بودجه‌های پژوهشی در دانشگاه‌های ژاپن، تاثیر بسزایی روی بالا رفتن جایگاه ورده‌های جهانی دانشگاه‌های این کشور دارد و شکاف بودجه‌ای ایجاد شده

دولت ژاپن مبلغی حدود

۴۳ میلیارد دلار را به

سومین بودجه تکمیلی

سال مالی ۲۰۲۰ به‌عنوان سرمایه‌گذاری

بودجه اختصاص داده است که توزیع

آن از آوریل ۲۰۲۱ آغاز خواهد شد. این

بودجه بیشتر از طریق بدهی‌های

دولت و فروش ذخایر طلای دولتی

تامین می‌شود، اما وزارت امور مالی

بودجه‌هایی را از منبع دانشگاه‌ها و

بخش خصوصی پیش‌بینی کرده است

که به‌صورت حرفه‌ای مدیریت شده و

از طریق شرکت‌های مدیریت دارای

شخص ثالث به صندوق دانشگاه

واریز می‌شوند

انتشار ۱۰ درصد از استانداردهای بین‌المللی فناوری نانو به‌همت دانشمندان و فناوران ایرانی

علی بیت‌اللهی، مشاور ارشد ستاد توسعه فناوری نانو در حوزه استانداردهای فناوری نانو از انتشار ۱۰ درصد از استانداردهای بین‌المللی فناوری نانو به‌همت دانشمندان و فناوران ایرانی خبر داد. به گفته وی، فناوری نانو یکی از فناوری‌های راهبردی کشور بوده و در این ارتباط ستاد ویژه توسعه فناوری نانو با پیاده‌سازی موفق دو برنامه جامع ملی توانسته است جایگاه ویژه‌ای را در بین کشورهای مطرح جهان در حوزه‌های مختلف کسب کند. امروز جهان جایگاه و توانمندی‌های کشور ما را به‌عنوان یک کشور پیش‌تاز در این عرصه به‌رسمیت می‌شناسد و از مشارکت و همکاری‌های ایران در تصمیم‌سازی‌ها و برنامه‌ریزی‌های مرتبط استقبال می‌کند. بیت‌اللهی بیان کرد: «این موقعیت‌ناشی از دستیابی کشور به جایگاه چهارم در تولید علم نانو در جهان، تولید بیش از ۷۲۰ محصول و صادرات آن به بیش از ۴۵ کشور به‌پشتوانه فعالیت‌ها و تلاش‌های بیش از ۳۰ هزار محقق، دانشمند و فناور در چارچوب یک برنامه جامع و هوشمندانه بوده است. به‌علاوه کسب این دستاوردها علی‌رغم شرایط دشوار تحریمی زمینه‌ساز توجه ویژه بسیاری از کشورهای در حال توسعه به راهبردها، سیاست‌ها و برنامه‌های اجرایی کشور ما به‌عنوان یک الگوی موفق شده است.»

وام خرید تجهیزات الکترونیکی به دانشجویان علوم پزشکی داده می‌شود

بهر روز رنجی در نشست فعالان دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد با اعلام این خبر افزود: «در حال نوشتن تفاهت‌نامه‌ای با یکی از بانک‌های کشور در این خصوص هستیم تا به دانشجویانی که تحت پوشش نهادهای حمایتی در کشور قرار دارند تا سقف ۱۵ میلیون تومان به شرط خرید وسیله وام داده شود. «وی افزود: «نکته اینکه اقساط این وام را تماماً صندوق رفاه دانشجویی پرداخت خواهد کرد و دانشجویان مبلغی را پرداخت نمی‌کنند و پس از فراغت از تحصیل وام از سوی دانشجو بازپرداخت خواهد شد.» رئیس صندوق رفاه دانشجویان وزارت بهداشت اظهار داشت: «برای دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد ۱۰۰ وام ضروری به تعداد وام‌های قول داده شده اضافه خواهد شد. رنجی با بیان اینکه ارائه وام دستگیری به دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد بدون اولویت خواهد بود، خاطرنشان کرد: «بر این اساس هر تعداد تقاضا در خصوص وام دستگیری از سوی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد اعلام شود، مبلغ ۱۵ میلیون تومان وام دستگیری را در سال جاری دریافت خواهد کرد.»

